

Παναγία η Τριχερούσα

(Σύναξις: 12η Ιουλίου)

Την θείαν Εικόνα Σου, ενηγκαλίσθη Αγνή,

αιτούμενος ίασιν της εκκοπέισης χειρός Εικόνων ο πρόμαχος·

ήνπερ και εδωρήσω ως Πηγή του Ελέους,

αντ' αὐτῆς δε Παρθένε χεῖρα τρίτην λαβούσα·

διο και Τριχερούσαν Σε προσαγορεύομεν.

...Βλέπων την σοφίαν του Ιωάννου ο αρχηγός των Σαρακηνών ἔδωκεν

εις αὐτόν το αξίωμα, το οποίον εἶχεν ο πατήρ του και τον ἔκαμε

πρωτοσύμβουλόν του, οφφίκιον το οποίον ἔλαβεν ο Ιωάννης παρά την

θέλησίν του, δια να μη φανή παρήκοος προς τον ἄρχοντα

και φιλόνεικος· η επιθυμία του ὅμως ἦτο ν' αναχωρήση ἀπό τον κόσμον,

δια να εὖρη την σωτηρίαν του.

Κατά την εποχὴν εκείνην ἦτο αυτοκράτωρ του Βυζαντίου ο Λέων Γ΄

ο Ἰσαυρος (717-741), ὅστις ως ἄλλος λέων αρπάζων και ωρυόμενος

εσπάραττε την Εκκλησίαν του Χριστοῦ ο μισόχριστος, παιδεύων ὅσους

προσεκύνουν τας Αγίας Εικόνας, τας οποίας ἔκαιε

καθ' ἐκάστην ο αλιτήριος. Τούτο μαθὼν ο θερμός της Πίστεως ζηλωτῆς

Ιωάννης ἔγραφε πολλάκις ἐπιστολάς και τας ἔστελλεν

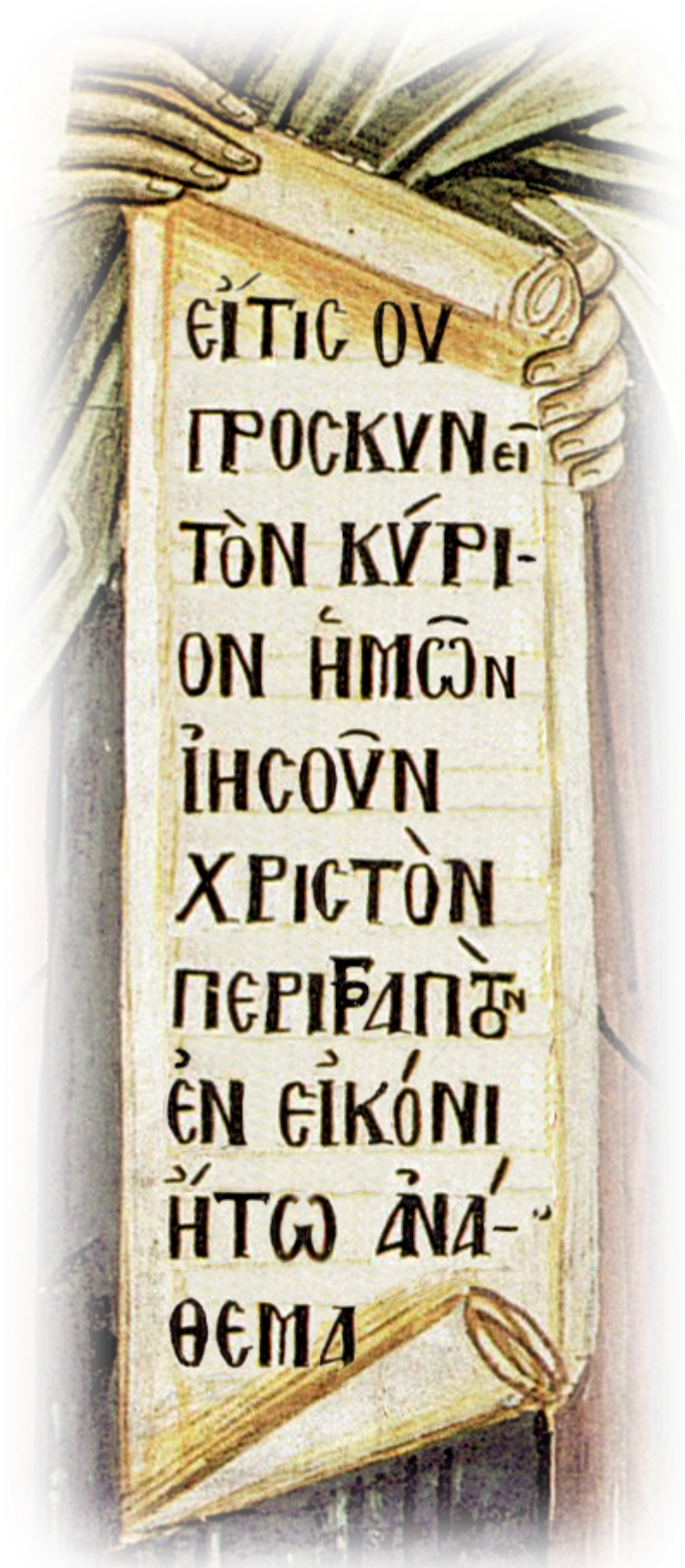
ἀπό την Δαμασκὸν εις την βασιλεύουσαν, με τας οποίας κατεπολέμει το

δόγμα του θηριωνύμου Λέοντος, ως με μαχαίρας του Πνεύματος,

αποδεικνύων με συλλογισμούς φιλοσοφίας και με ιστορίας και

παραδείγματα παλαιῶν αγίων αναγκαίαν την των σεπτῶν Εικόνων

προσκύνησιν και ότι όστις υβρίζει και ατιμάζει αυτάς
είναι φανερά αιρετικός και αντίθεος.

A hand is shown holding an open scroll. The scroll is unrolled, revealing text written in a black, stylized Greek font on a light-colored parchment. The text is arranged in ten horizontal lines. The scroll is held by a hand from the right side, with the thumb and fingers visible. The background is a soft, light-colored gradient.

Εἴ τις οὐ
προσκύνησεν
τὸν κύριον
ἡμῶν
Ἰησοῦν
Χριστὸν
περιπατῶν
ἐν εἰκόνι
ἦτω ἀνά-
θεμα

Τοιαύτας επιστολάς έστειλεν εις πολλούς ανθρώπους
δια να τας αναγινώσκουν όλοι και να τας επιδεικνύουν και εις άλλους,
ούτως ώστε να στερεώνωνται εις την ευσέβειαν και να γνωρίζουν
να δίδουν κατά των εικονομάχων απόκρισιν.

Ταύτα μαθών ο δυσσεβής βασιλεύς συνεσκέφθη μετά τινων κακοτρόπων,
ομοίων του εις την δυσσέβειαν, και ετεχνεύθησαν μέθοδον πονηράν,
αξίαν της κακίας των· να διαβάλουν δηλαδή εις τον άρχοντα των Σαρακηνών
τον Ιωάννην ως προδότην αυτού, ώστε να τον θανατώση εκείνος.

Εύρον λοιπόν μίαν από τας επιστολάς του Ιωάννου, την οποίαν ο θηριώδης
Λέων έδειξεν εις διδασκάλους τινάς και τους ηρώτησεν, αν εγνώριζε
κανείς εξ εκείνων να μιμηθή τον γραφικόν αυτού χαρακτήρα.

Ευρέθη λοιπόν εις καλλιγράφος κατά πολλά έμπειρος, όστις υπεσχέθη
εις τον βασιλέα ότι θα μιμηθή επακριβώς τον χαρακτήρα του Ιωάννου.

Τούτον λοιπόν προσέταξεν ο πεπονηρευμένος βασιλεύς και έγγραψε
προς τον εαυτόν του, ως εκ προσώπου του Ιωάννου, επιστολήν,
εις την οποίαν έλεγε τοιαύτα·

«Βασιλεύ πολυχρονημένε, την πρέπουσαν ευγνωμοσύνην και το προσήκον
σέβας απονέμω εις την βασιλείαν σου, δια την ομοιότητα της πίστεώς μας.

Γνώριζε δε ότι κατά την εποχήν ταύτην η πόλις της Δαμασκού είναι κατά
πολλά ημελημένη υπό των Αγαρηνών, διότι το στρατιωτικόν αυτών
εξησθένησεν πολύ και ωλιγόστευσε. Λοιπόν στείλε στόλον και στρατόν
πολύν, όσον δύνασαι, να την καταλάβης χωρίς κανένα πόλεμον,

θα σε βοηθήσω δε εις τούτο και εγώ,

επειδή όλη η πόλις είναι σχεδόν εις την εξουσίαν μου».

Αφού εγράφη η επιστολή αυτή, έγραψε και άλλην δια της ιδίας του

χειρός ο θηριώνυμος Λέων προς τον άρχοντα της Δαμασκού,

εις την οποίαν έλεγε ταύτα·

«Δεν γνωρίζω μακαριώτερον της αγάπης, ότι το να φυλάττη έκαστος

τας συνθήκας ειρηνικάς είναι επαινετόν και φιλόθεον. Δια τούτο

δεν θέλω να χαλάσω την φιλίαν, την οποίαν έχω με την ευγένειάν σου,

αν και κάποιος έμπιστος φίλος σου με παρακινεί και με προσκαλεί

εις τούτο. Πολλάκις μάλιστα μου έστειλεν επιστολάς, να έλθω

να κυριεύσω την χώραν σου. Δια να βεβαιωθής δε ότι λέγω την αλήθειαν,

σου στέλλω μίαν από τας επιστολάς του, ώστε να γνωρίσης αφ' ενός μεν

την ιδικήν μου αληθή φιλίαν, αφ' ετέρου δε το δολερόν

και κακότροπον εκείνου, όστις μου έγραψεν».

Αυτάς τας δύο δολίας επιστολάς έστειλεν ο λεοντώνυμος

και οφιογνώμων βασιλεύς με δούλον του προς τον βάρβαρον, ο οποίος ιδών αυτάς

επλήσθη θυμού και προσκαλέσας τον Άγιον του τας έδειξεν.

Ο Άγιος ηννόησεν αμέσως τον δόλον του Λέοντος και εξήγησεν εις τον άρχοντα,

ότι ούτε καν έβαλε ποτέ εις τον νουν του τοιαύτην προδοτικήν πράξιν· εζήτησε δε

προθεσμίαν να αποδείξη την άδικον κατ' αυτού μανίαν του δυσσεβούς και

δολερού Λέοντος. Ο βάρβαρος όμως δεν τον επίστευσεν, ούτε του έδωκε

προθεσμίαν, υπό του θυμού νικώμενος. Όθεν προστάσσει να κόψουν την

ανεύθυνον χείρα ως υπεύθυνον. Εκόπη λοιπόν η δεξιά εκείνη, η τους μισούντας

τον Κύριον ελέγχουσα και εβάφη με το ίδιον αυτής αίμα αντί δια μελάνης, με την οποίαν εβάφετο πρότερον, εκρέμασαν δε την ιεράν αυτήν χείρα εις την αγοράν, δια να την βλέπωσιν άπαντες. Αφού δε παρήλθεν η ημέρα, το εσπέρας έστειλε μεσίτας ο Ιωάννης προς τον βάρβαρον, παρακαλών αυτόν να του χαρίση την κομμένην χείρα του δια να την ενταφιάση, να ελαφρύνουν οι πόνοι του· ο δε συγκατένευσε και του εδόθη η χειρ. Λαβών λοιπόν αυτήν ο Άγιος και εισελθών εις τον Ναόν, τον οποίον είχεν εις την οικίαν του, έπεσε πρηνής επί της γης, έμπροσθεν της αγίας Εικόνας της Θεομήτορος, και αποθέσας την κεκομμένην δεξιάν εις τον τόπον της, προσηύχετο μετά δακρύων και πίστεως, εκ βάθους καρδιάς στενάζων και λέγων προς την Θεοτόκον:

- » Δέσποινα Πάναγνε Μήτηρ η τον Θεόν μου τεκούσα,
- » Δια τας θείας Εικόνας η δεξιά μου εκόπη.

- » Ουκ αγνοείς την αιτίαν δι' ην εμάνη ο Λέων·
- » Πρόφθασον τοίνυν ως τάχος και ίασαί μου την χείρα.
- » Η δεξιά του Υψίστου η από Σου σαρκωθείσα,
- » πολλάς ποιεί τας δυνάμεις δια της Σης μεσιτείας.
- » Την δεξιάν μου ταύτην και νυν ιασάτω λιταίς Σου,
- » ως αν, Σους ύμνους, ους δοίης και του εκ Σου σαρκωθέντος,
- » εν ρυθμικαίς αρμονίαις συγγράψηται, Θεοτόκε.
- » και συνεργός χρηματίση της Ορθοδόξου λατρείας.
- » Δύνασαι γαρ όσα αν θέλης, ως του Θεού Μήτηρ ούσα.»

Ταύτα λέγων μετά δακρύων ο Ιωάννης απεκοιμήθη και βλέπει την αγίαν Εικόνα της Αειπαρθένου να του λέγη με ιλαρότητα και ευσπλαγχνίαν·

«Ιδού ιατρεύθη η χειρ σου και μη έχης πλέον θλίψιν περί τούτου·
ποίησον όθεν αυτήν από του νυν κάλαμον γραμματέως οξυγράφου,
καθώς προ ολίγου μου υπεσχέθης».

Τότε εξύπνησεν ο Άγιος και βλέπων (ω της αφάτου δυνάμεώς Σου,
Πανάχραντε!) θεραπευμένην και συγκεκολλημένην την δεξιάν αυτού,
έλαβε μεγάλην χαράν και αγαλλίασιν, το δε πνεύμά του εδοξολόγει τον
Σωτήρα Θεόν και την Πανάχραντον τούτου Μητέρα,
δια το μέγα θαυμάσιον, το οποίον εποίησεν εις αυτόν ο Δυνατός.

Όλην λοιπόν την επίλοιπον νύκτα έψαλλεν ευφραινόμενος ωδήν
εις τον Θεόν, άσμα καινόν και ευχαριστήριον λέγων·

«Η δεξιά σου χειρ, Κύριε, εν ισχύϊ δεδόξασται· η δεξιά σου την
θραυσθείσαν μου δεξιάν εθεράπευσεν· δια της δεξιάς μου ταύτης θέλεις
θρυμματίσει τους εχθρούς, τους μη τιμώντας την σεβασμίαν Σου Εικόνα
και την Εικόνα της τεκούσης Σε Μητρός, δια δε του πλήθους της δόξης
Σου, χρησιμοποιών ως όργανον την χείρα μου ταύτην,
θέλεις συντρίψει τους υπεναντίους εικονοθραύστας».

Διήλθε λοιπόν όλην την νύκτα εκείνην αγαλλιώμενος και ψάλλων εγκώμια εις την πανύμνητον Θεομήτορα.

Μετά δε ταύτα, ευχαριστών την Θεοτόκον τοποθέτησε επί της Αγίας Εικόνας ασημένια παλάμη και εκ του γεγονότος αυτού η Εικών επονομάσθη «Τριχερούσα». Μάλιστα ο Άγιος αφήκε εντολήν, μετά τον θάνατόν του, η Ιερά αύτη Εικών να δοθή υπό των Αγιοσαββαϊτών Πατέρων εις γόνον βασιλικής οικονενείας, ονόματι Σάββαν, ο οποίος θα επεσκέπτετο την Λάυραν.

Ούτω και εγενετο, διότι μετά χρόνους ικανούς επεσκέφθη την Λαύραν πράγματι ο Άγιος Σάββας, πρώτος Αρχιεπίσκοπος Σερβίας και κτίτωρ της εν Αγίω όρει Ιεράς Μονής Χιλανδαρίου, στον οποίο εδωρήθη ο ανεκτίμητος ούτος θησαυρός.

Ο Άγιος Σάββας μετέφερε τότε την Αγίαν Εικόνα εις την οικείαν Μονήν, όπου και υπάρχει μέχρι της σήμερον καθαγιάζουσα

τους εν αυτή ενασκουμένους Μοναχούς, αλλά και άπαντας τους μετά Πίστεως προσκυνούντας αυτήν.

Όταν εξημέρωσε και είδον οι γείτονες το θαυμάσιον, επήγαν μερικοί εκ των Σαρακηνών μισόχριστοι και λέγουν προς τον άρχοντα, ότι οι προσταχθέντες δεν έκοψαν την χείρα του Ιωάννου, αλλά άλλου τινός δούλου η φίλου του, ο οποίος δια να κάμη καλωσύνην εις τον αυθέντην του, εδέχθη, αφού έλαβεν ικανά αργύρια και έκοψαν αντί εκείνου την χείρα του· και ότι το αυτό έπραξαν και οι δήμιοι, έλαβον χρήματα και δεν εξετέλεσαν το πρόσταγμα.

Τότε προστάσσει ο άρχων να έλθη ο Ιωάννης να ιδωσι τα χείράς του. Προσήλθεν λοιπόν ο Άγιος και έδειξε την εκκοπέισαν χείρά του, η οποία είχε γύρωθεν γραμμήν και εφάινετο το σημείον της εκκοπής, ωκονόμησε δε και τούτο η Θεοτόκος προς αψευδή μαρτυρίαν της υποθέσεως. Λέγει λοιπόν προς αυτόν ο βάρβαρος·

«Ποίος ιατρός σε ιάτρευσε; Και τι βότανα έβαλε;» Ο δε Άγιος δια λαμπράς φωνής εγένετο κήρυξ του θαύματος και είπεν·

«Ο Κύριός μου, ο παντοδύναμος ιατρός, όστις έχει ίσην την δύναμιν και την θέλησιν».

Ο δε άρχων απεκρίνατο· «Ανεύθυνος είσαι, ως φαίνεται, και αδίκως σε κατέκρινα, διότι δεν εσκεφθην επιμελώς την υπόθεσιν·

αλλά παρακαλώ σε συγχώρησόν μοι και έχε την προτέραν τιμήν, να είσαι πρωτοσύμβουλός μου, και σου υπόσχομαι να μη κάμω τίποτε χωρίς την βουλήν σου». Τότε ο Άγιος προσέπεσεν εις τους πόδας αυτού και τον παρεκάλει να τον αφήση να υπάγη εις άλλην υπηρεσίαν, την οποίαν επόθει περισσότερο ως πλέον ωφέλιμον.

Αφού λοιπόν εφιλονείκησαν ώραν πολλήν, συγκατέβη ο άρχων και του έδωσεν άδειαν να υπάγη όπου επιθυμεί.

Λοιπόν ελευθερώσας τους δούλους του και οικονομήσας όλον τον πλούτον του, άλλον μεν έδωκεν εις Εκκλησίας και άλλον εις πένητας.

Έπειτα εξήλθε γυμνός της πόλεως, καθώς εγεννήθη, με μόνα τα ενδύματα, τα οποία εφόρει και απελθών εις την Μονήν του Αγίου Σάββα παρεκάλει τον Ηγούμενον, λέγων ταύτα μετά πολλής ταπεινώσεως·

«Εγώ, Δέσποτα, είμαι το απολωλός πρόβατον και έρχομαι προς τον Χριστόν από την ερημίαν του κόσμου. Δέξου με λοιπόν τον ανάξιον και συναρίθμησον και εμέ με τα πρόβατα της ποιίμνης σου». Ο δε Προεστώς εχαρη, διότι ήλθε τοιούτος χρησιμώτατος και σοφώτατος άνθρωπος εις την συνοδίαν του και προσκαλέσας επίσημόν τινα Γέροντα, πρακτικόν εις την μοναδικήν πολιτείαν, του έδωκεν υποτακτικόν τον Άγιον, δια να τον διδάσκη και να τον καθοδηγή εις την μοναδικήν πολιτείαν...

«Φως μεν Αγγέλων Χριστός· Φως Μοναχοίς Άγγελοι·

Φως δε πάντων ανθρώπων Μοναδική Πολιτεία»

Πηγές: hristospanagia3.blogspot.gr – agiografikesmeletes.blogspot.gr